

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2022-2026

Socialistische partij voor de gemeenteraad Schouwen-Duiveland

Zorg en welzijn

De SP is tegen marktwerking in de zorg. Wij willen dat de gemeente de zorg zoveel mogelijk in eigen handen houdt. Wij willen uiteindelijk streven naar een marktwerking-vrije gemeente.

Om te voorkomen dat mensen benodigde zorg gaan vermijden of uitstellen wil de SP de eigen bijdrage voor het gebruik van Wmo-voorzieningen voor mensen met een inkomen tot 120% van het minimumloon afschaffen.

De middelen die voor de uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg en voor de Wmo beschikbaar worden gesteld moeten worden geoormerkt en volledig aan die uitvoering worden besteed. Geld voor de zorg, moet naar de zorg.

Het verlenen van zorg is voor de SP altijd een open-einde regeling. Dat betekent dat patiëntenstops of zorgstops moeten worden vermeden, ook als het geraamde budget daardoor wordt overschreden.

Bij een zorgvraag zijn huisbezoeken altijd het uitgangspunt voor het vaststellen van hetgeen iemand nodig heeft. Daarbij moet niet alleen worden gevraagd naar de behoeften en de omstandigheden voor de indicatiestelling, maar dient ook te worden nagegaan of er problemen zijn waar mensen moeilijk mee voor de dag komen, zoals eenzaamheid, armoede, depressie, e.d. Bij voorkeur moeten deze gesprekken door een BIG-specialist worden uitgevoerd.

De SP vindt een preventief gezondheidsbeleid van groot belang. Daarom kan de SP zich helemaal vinden in het verminderen van het aantal rokers, in de bestrijding van problematisch gebruik van alcohol en/of drugs, van overgewicht en in aandacht voor eenzaamheid en depressie. Initiatieven die hierop inzetten hebben onze steun en waar nodig neemt de gemeente hierin zelf het voortouw.

Bestuur en beleidsvorming

De gemeente krijgt vooral op sociaal gebied steeds meer taken en verantwoordelijkheden (Participatiewet, Jeugdzorg, uitbreiding Wmo, e.d.). De SP vindt dat de beslissing over de uitvoering van de bijbehorende taken door de gemeenteraad moet worden genomen en zo min mogelijk door het bestuur van bijvoorbeeld een gemeenschappelijke regeling (samenwerkingsverband van verschillende gemeenten). Dat betekent overigens niet dat wij tegen samenwerking zijn, integendeel.

Gemeentelijke diensten moeten zodanig worden ingericht dat er alleen in uitzonderlijke gevallen externe bureaus worden ingeschakeld. Het doorlopend opbouwen van voldoende eigen expertise binnen de gemeente vinden wij essentieel voor een deugdelijke taakuitoefening van het ambtelijk apparaat.

Hoewel er veel taken zijn overgeheveld naar de gemeenten, zijn er toch nog steeds veel zaken waar de gemeente niet direct verantwoordelijk voor is maar die wel directe invloed hebben op de leefomgeving van de inwoners van onze gemeente. Ook wanneer de gemeente ergens 'niet over gaat', hebben we op Schouwen-Duiveland nog wel een mening over zaken zoals bijvoorbeeld het openbaar vervoer, veiligheid, inrichting van provinciale en rijkswegen, het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de landbouw en dierenwelzijn in de veeteelt. De SP vindt dat de gemeente zich hierover ook actief moet uitspreken richting andere overheden en organisaties, om zo het belang te benadrukken van beleid dat de gezondheid en het welzijn van de inwoners voorop stelt.

In een leefbare, sociale gemeente worden de inwoners serieus genomen. Dat betekent dat mensen niet achteraf maar vooraf bij belangrijke zaken worden betrokken door de gemeente, door tijdige en objectieve informatie te geven. Reeds gemaakte plannen ter inzage leggen, of daarover een informatieavond organiseren is hierbij niet voldoende. Goede volksvertegenwoordiging laat de inwoners aan het woord vóór de plannen gemaakt worden. Als SP hebben we ons hier in de afgelopen jaren voor ingezet, en dat zullen we ook blijven doen.

De SP is van mening dat er serieus onderzoek naar de besteding van gemeentelijke gelden moet worden gedaan, of de gelden zinnig en zuinig zijn gebruikt. En - indien van toepassing - er advies wordt uitgebracht hoe het beter kan. Van de slager die z'n eigen vlees keurt willen wij af. Wij vinden het daarom van groot belang dat er een zelfstandige en onafhankelijke rekenkamer is ingesteld.

Een goed functionerende democratie kan niet zonder een kritische waakhond, ook op gemeentelijk niveau. Daarom vindt de SP dat de lokale media steun verdienen van de gemeente.

Toegankelijkheid en inclusie

Mensen met een handicap zijn op alle terreinen volwaardige burgers. Ze hebben recht op een wereld zonder drempels, in de breedste en letterlijke zin van het woord, zoals ook het VN Handvest mensen met een handicap verwoordt. Dat vereist dat de gemeente altijd en overal rekening houdt met hun specifieke beperkingen en hen gelegenheid biedt aan alle maatschappelijke en culturele activiteiten deel te nemen. Dit betekent ook dat mensen met een handicap worden betrokken bij de totstandkoming van projecten en beleid, vanaf het begin en niet als de plannen al gemaakt zijn.

Sociaal-culturele voorzieningen

Dorpshuizen zijn laagdrempelige voorzieningen en hebben een belangrijke sociale functie door ruimte te bieden aan activiteiten voor ouderen, clubs, hobbyverenigingen, culturele verenigingen, bewonersvergaderingen, enzovoort. Daarom moet de gemeente de dorpshuizen blijvend ondersteunen en het gebruik voor alle inwoners zo laagdrempelig mogelijk houden, in het bijzonder ook voor de jeugd.

Alle sport - en culturele verenigingen, zorginstellingen en scholen werken met vrijwilligers, die hun werk goed en met plezier doen. Zonder dit plezier haken ze af. Vrijwilligers zijn meer en meer essentieel voor ons voorzieningenniveau. Het Vrijwilligerspunt Schouwen-Duiveland is meer dan noodzakelijk voor de uitvoering van een goed vrijwilligersbeleid. Ook de vrijwilligersverzekering dient gehandhaafd te worden.

De SP wil dat er zogenaamde Contactambtenaren worden aangesteld die helpen bij bijvoorbeeld het invullen van formulieren, ondersteuning geven bij het aanvragen van bijstand en bijzondere bijstand, jeugdzorg, onderwijs en onderwijs voor anderstaligen, zorgaanvragen, enzovoort. Het doel is om iedereen, ook zonder computer, gelijke kansen te geven bij het vergaren van informatie en het doen van aanvragen.

Werk en inkomen

Bij het verstrekken van gemeentelijke subsidies of het doen van aanbestedingen door de gemeente zijn fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden bij de SP een eis. Indien aan de orde als gevolg van nieuwe aanbestedingen stelt de gemeente behoud van werk en van arbeidsvoorwaarden door overname van personeel als eis.

Ook zonder een wettelijke quotumregeling wil de SP dat de gemeente werkgevers actief aanspreekt op hun verantwoordelijkheid om kansen te bieden aan mensen met een arbeidshandicap en/ of mensen in de bijstand. De gemeente moet er alles aan doen om werkgevers hiertoe te faciliteren en maximaal te ondersteunen om deze werknemers te bieden wat zij nodig hebben om een volwaardige arbeidsplaats te krijgen.

Re-integratie dient regulier werk als doel te hebben en mag nooit leiden tot verdringing van betaald werk. Parttime werken moedigt de SP zeer aan, indien dat het hoogst haalbare is of een fulltime baan (nog) niet beschikbaar is.

De SP is van mening dat wanneer (buitenlandse) seizoenarbeiders hier (tijdelijk) werken en wonen dit onder menselijke omstandigheden dient te gebeuren. Dat betekent dat de gemeente verantwoordelijkheid draagt bij het bestrijden van uitbuiting en het in slechte omstandigheden wonen en werken van deze groep.

Sinds 2007 is de arbeidsmarkt overmatig flexibel geworden. Flexcontracten zorgen voor minder zekerheid bij werknemers en zijn volgens de SP in bijna alle gevallen onwenselijk. De SP wil dat de gemeente zelf geen flexcontracten onderhoudt tenzij echt niet anders mogelijk. De SP vindt ook dat de gemeente organisaties in Schouwen-Duiveland moet aansporen geen flexcontracten te gebruiken, in het bijzonder wanneer deze subsidie ontvangen.

Het handhaven van de zogenaamde Balkenende-norm voor de salariëring van bestuurders bij gesubsidieerde organisaties moet streng worden nageleefd en gecontroleerd worden.

Voor mensen waarvoor werk geen reële optie is, biedt de gemeente actief vormen van reguliere maatschappelijke participatie aan. Dat kan door deel te nemen aan activiteiten of daarbij vrijwilliger te zijn. Maatschappelijke participatie is geen loonvormende arbeid. De SP is tegen verdringing van regulier werk door vrijwilligers. Hierbij is de verdringingstoets van grote waarde.

Sociale zekerheid

Zolang de uitkeringen niet structureel hoger worden bieden toeslagen en de bijzondere bijstand hulp aan de meest kwetsbaren in onze gemeente. De SP beschouwt dit echter als lapmiddelen, waarmee nooit alle gaten die het rijksbeleid veroorzaakt in inkomens van mensen kunnen worden opgevangen. De SP wil de grens verhogen voor de toegang tot de bijzondere bijstand tot 120% van het minimumloon.

De norm voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen blijft 100% van de bijstandsnorm.

Lang niet alle mensen die recht hebben op minimaregelingen maken gebruik van alle mogelijkheden. Dit niet-gebruik moet worden verminderd. De SP wil dat alle regelingen in één overzicht op een rijtje gezet worden en dat dit overzicht huis-aan-huis verspreid wordt en op de gemeentelijke website wordt weergegeven.

De regie voor de toeleiding naar een vorm van schuldhulpverlening ligt bij de gemeente en die blijft daar ook. Door ordening en coaching in een vroeg stadium kan vaak erger voorkomen worden en een problematische situatie ten goede worden gekeerd. Bij hulpvragen op financieel vlak wil de SP daarom dat de gemeente actief samenwerking zoekt met laagdrempelige (gratis) initiatieven in de regio die ondersteuning bieden bij het organiseren van administratie en financiën zolang de hulpvrager dit nodig heeft.

De SP is tegen koopzondagen omdat het voor werknemers en kleine zelfstandigen belangrijk is dat er een gezamenlijke dag is waarop winkels in meerderheid gesloten zijn.

Wonen

De SP vindt de woningnood acuut. De gemeente zou oplossingen moeten bieden in de vorm van betaalbare huurwoningen, tiny houses, of andere creatieve oplossingen zoals omgebouwde schoolgebouwen, bejaardenwoningen, verpleeginrichtingen en verder onbenutte ruimte.

De SP gaat bij het vergroten van het woningaanbod uit van diversiteit en voldoende sociale huurwoningen, met daarbij speciale aandacht voor starters en levensloopbestendige woningen. Hierbij verliezen wij de kleinere kernen niet uit het oog.

De SP is van mening dat iedereen, ook seizoenarbeiders en arbeidsmigranten, recht heeft op een fatsoenlijke en menswaardige woning. De SP benadrukt het belang van goede handhaving wanneer het gaat om huisvesting van seizoenarbeiders en arbeidsmigranten. Door de gemeente dient gecontroleerd te worden op veilige, verantwoorde huisvesting en moet worden opgetreden bij overlast, zowel voor de arbeiders als de omwonenden.

De SP is voor het inzetten van alle naar redelijkheid te gebruiken instrumenten tegen de verdringing op de woningmarkt zoals deze zijn beschreven in het onderzoek gedaan in opdracht van de raadsklankbordgroep wonen. De SP ziet ook graag periodieke evaluaties over de effectiviteit van deze instrumenten en mogelijkheid om tijdig aan de hand daarvan bij te sturen.

Recreatie en cultuur

De SP vindt dat er geen nieuwe vakantieparken en campings meer bij mogen komen. De recreatieve sector en de toeristen op Schouwen-Duiveland zijn vooral gebaat bij verhoging van de kwaliteit van de bestaande bedrijven.

Kunst en cultuur zijn geen voorrecht van een kleine elite, maar een verrijking voor ons allemaal. Dat kan alleen als cultuur niet uitsluitend aanbodgericht is, maar meer in samenspraak met de bewoners wordt ontwikkeld. De verbreding van kunst en cultuur wil de SP stimuleren, ook in de openbare ruimte en dicht bij mensen in de buurt. Om dit structuur te geven stelt de SP mogelijkheden zoals een culturele raad voor.

De SP is van mening dat de verschillende musea op ons eiland van groot belang zijn. Om de kwaliteit in stand te houden en te verbeteren zijn subsidies nodig. De gemeente moet daarvoor verantwoordelijk zijn.

De SP vindt cultuureducatie van groot belang, immers jong geleerd is oud gedaan. De culturele instellingen, met de name de musea, geven hier gevolg aan. Hierbij wordt rekening gehouden met de kern- en leerdoelen van het onderwijs en de activiteiten worden doorgaans in het museum uitgevoerd. Het is evenwel eenzijdig van uit de instellingen gedacht (aanbodgericht). De gemeente moet daarom bevorderen dat de culturele instellingen intensiever gaan samenwerken met het onderwijs om te zien wat in enig jaar past in de leerplannen van de school (vraaggericht).

Een poppodium is een laagdrempelige manier voor mensen om in aanraking te komen met kunst en cultuur. Daarnaast hebben beginnende bands een podium nodig om een publiek te krijgen, te oefenen en ervaring op te doen. De SP is dan ook een groot voorstander van de revitalisatie en renovatie van Brogum.

Landbouw en agricultuur

Waar het landschap open is, moet Schouwen-Duiveland open blijven. Dit is namelijk samen met het natuurlijke donker een belangrijke kernkwaliteit van ons eiland. Dat betekent dus ook geen nieuwe kassen of zonneweiden erbij.

De gemeente moet de biologische veehouderij ondersteunen, omdat die het welzijn van dieren bevordert. Zij stimuleert boeren die willen overstappen naar een diervriendelijker veehouderij. De SP is tegen megastallen.

Voedsel produceren is niet alleen een geldkwestie. Boeren hebben een duidelijke en belangrijke plaats in onze samenleving. Landbouwbedrijven produceren niet alleen voedsel en gewassen, maar ze zijn ook belangrijk voor het beheer van het landschap en de openbare ruimte. De SP wil de boerengezinsbedrijven behouden, vooral omdat daarmee ook het beheer en de leefbaarheid van het platteland behouden wordt. Daarnaast is het een doel van de SP om de landbouw duurzamer te maken. In de eerste plaats moeten de boer en de consument weer dicht bij elkaar komen. De SP moedigt daarom biologische landbouw aan en ondersteunt boeren die daar mee willen beginnen.

Infrastructuur en ruimtelijke ordening

Bij verwezenlijking van fietspaden wil de SP fietspaden voor schoolgaande jeugd voorrang geven ten opzichte van recreatieve fietspaden. De SP vindt dat fietsers veilig op fietspaden bij hun bestemming moeten komen, hierbij is het onwenselijk dat fietsers op druk bereden parallelwegen rijden met landbouwverkeer. Bij bestaande fietspaden moet worden nagegaan of deze voldoende veilig zijn, en wanneer er mogelijkheden zijn om de veiligheid van fietsers te vergroten dan moet de gemeente zich hiervoor inzetten.

De SP kijkt negatief naar de provinciale plannen om het openbaar vervoer te transformeren naar een vraaggerichte voorziening. In deze plannen staat beschreven hoe inwoners in kleine kernen mogelijk geen vaste lijnbussen meer zullen kunnen gebruiken maar via bijvoorbeeld een app vervoer op aanvraag kunnen krijgen. De SP vindt dit een onwenselijk plan omdat niet iedereen makkelijk gebruik kan maken van dergelijke apps en toebehoren, zeker gezien de demografische prognoses. De vaste lijndienst is een vertrouwde, bewezen manier die de kernen verbindt. Deze bestaande methode willen wij beter maken. De SP wil zoveel mogelijk invloed op de provincie uitoefenen om de “mobility as a service” plannen te stoppen.

OV vervoer is groen vervoer. De SP is van mening dat het gebruik van het OV zo veel mogelijk aangemoedigd moet worden. Een drempel voor veel mensen bij het openbaar vervoer is de prijs, de SP vindt dat gemeente onderzoek moet doen naar methoden om de kosten voor passagiers te verlagen door bijvoorbeeld (verdere) subsidiëring waarbij ook de mogelijkheden van gratis openbaarvervoer worden bekeken.

Energie en klimaat

Verbetering van energiestatistiek van bestaande woningen en gemeentelijk vastgoed leidt tot zeer aanzienlijke besparingen voor de inwoners en vermindering van de uitstoot van CO₂. Met de corporatie en huiseigenaren moeten afspraken worden gemaakt om energiestatistiek te verbeteren.

De SP onderschrijft de Eilandelijke Energieagenda (2018-2023) als een goed begin, maar de agenda is niet volledig en kent een aantal “open einden” die aanvulling en aanpassing behoeven. Omdat dit proces over vele raadsperioden en colleges van bestuur heen zal lopen, zijn continuïteit en een breed draagvlak onder de bevolking sleutelbegrippen om de energietransitie tot een succes te maken.

Plaatselijke opwekking van elektrische energie zal een toenemend verschijnsel worden. De SP wil dit organiseren in coöperatief verband, waarbij alle inwoners van Schouwen-Duiveland kunnen meeprofiten van opbrengsten en subsidies. Iedereen betaalt immers ook mee aan deze subsidies via de belastingen. Een coöperatief verband zal tevens leiden tot een breder draagvlak. Deelname aan de energie-coöperatie moet daarom mogelijk zijn vanaf een bedrag dat voor alle inwoners bereikbaar is, en moet bovendien voor zowel eigenaren als huurders mogelijk zijn. De energietransitie mag niet leiden tot uitsluiting van minder kapitaalkrachtige burgers.

De energietransitie zal in de praktijk een sterk toenemende rol van elektrische energie in ons dagelijks leven tot gevolg hebben. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken voorziet de SP in de eerste fase van de energietransitie een nauwe samenwerking van gemeente en netbeheerder, om tot een nieuwe elektrische aansluitingsnorm voor huishoudens op Schouwen-Duiveland te komen.

De gemeente moet kansrijke energietransitie-projecten faciliteren.

Zonnepanelen bieden een mogelijkheid om lokaal groene stroom op te wekken. Door het correct inzetten van subsidies kan de gemeente ervoor zorgen dat iedereen, huurder of koper een zonnepaneel kan veroorloven op zijn dak.

De gemeente moet de uitvoering van projecten en het aanleggen van installaties ten behoeve van de energietransitie kritisch blijven volgen inzake ruimtelijke ordening, overlast, publieke veiligheid en gezondheid.

Op veel plaatsen is de energietransitie verder dan op Schouwen-Duiveland. De gemeente moet een voorbeeld nemen aan elders in Nederland en in het buitenland bereikte resultaten, die op Schouwen-Duiveland kunnen helpen de energietransitie te doen slagen.

De SP blijft aandacht besteden aan minder afval. We gaan door met het huidige afvalstelsel en het gescheiden inzamelen van afval blijft zeer belangrijk.

Opruimacties zijn mooi, voorkomen van zwerfafval is natuurlijk altijd beter. De gemeente zou wel de diverse opruimacties ruimhartiger kunnen steunen.

Duurzaamheid is een criterium bij alle aanbestedingen.

Jongeren

Beleid gericht op jongeren moet tot stand komen door te praten met jongeren in plaats van over jongeren. Zij weten het beste zelf wat er nodig is om op een prettige manier op Schouwen-Duiveland op te groeien.

De SP wil initiatieven die ervoor moeten zorgen dat jongeren zich meer binden aan de gemeente steunen. Jongeren geven aan dat zij het gevoel hebben dat er voor hen weinig in Schouwen-Duiveland te doen is, wij zien daarom graag meer uitgaansgelegenheden maar ook de heropening van dorpshuizen en vergelijkbare sociale laagdrempelige bijeenkomstplaatsen.

Demografische prognoses laten bij Schouwen-Duiveland zien dat de vergrijzing tot i.i.g. 2030 er voor zal zorgen dat de groep ouderen nog veel groeit. De SP ziet graag een diverse verdeling van leeftijdsgroepen onder de bevolking in alle kernen. Om dit te verwezenlijken ziet de SP graag dat er niet alleen wordt voorbereid op de komende demografische verschuiving in de prognose maar dat er actief wordt gewerkt aan het voorkomen van het verlaten van de gemeente door jongeren.

Preventie en veiligheid

Cameratoezicht in de openbare ruimte is een vergaande inbreuk op de privacy van mensen. Het is bovendien een kostbare zaak en heeft alleen een preventieve werking bij beredeneerde overtredingen. Het biedt hooguit schijnveiligheid. Wij zijn daarom erg terughoudend bij de inzet van dit middel. De SP vindt het noodzakelijk dat de gemeente hier onderzoek over doet en beleid op voert.

De SP is voor legalisatie van de teelt en verkoop van softdrugs, omdat daarmee de controle verbeterd kan worden. De SP is ook voor het toestaan van de vestiging van een coffeeshop.